

Сила бути першим: життя і вибір бійця "Артану" Олександра Явнюка

16:52 23.04.2026 Чт

8 хв

Він мріяв про спортивні п'єдестали і гоночні траси, але обрав захист України

ІРИНА КОСТЕНКО ЮРІЙ ТОРОПЧИНОВ

Для побратимів Олександр Явнюк став "Мексом" (фото: надане РБК-Україна)

Киянин Олександр Явнюк на позивний "Мекс" замість власних мрій обрав фронтіві шляхи українського війська. Юнакові було лише 23 роки, коли він загинув, рятуючи поранених побратимів.

Його історію з [РБК-Україна](#) поділилися підрозділ активних дій "Артан" ГУР та проєкт "Янголи спорту" Спортивного комітету України.

Читайте також: [Звання Героя України посмертно. Які виплати та пільги отримують родичі](#)

Хлопчик, який рано став дорослим

Олександр Явнюк народився 25 серпня 2001 року в Києві. У родині, де батьки мали вади слуху.

Ще малою дитиною Сашко вивчив жестову мову, щоб бути для рідних підтримкою та зв'язком зі світом.

Відчуття відповідальності за близьких з'явилося в нього дуже рано і проявлялося навіть у найменших дрібницях, які насправді визначають "Людину з великої літери".

"Він змалечку вважав себе дорослим. Пригадую, як йому було років п'ять, ми зайшли у вагон метро. Вільне місце було лише одне, вагон хитало. Кажу йому: "Сідай, бо впадеш". А він: "Ні! Я ж чоловік! Мамо, ти сідай, а я буду стояти". І стояв, тримаючись обома руками за поручень", - розповіла його мама Катерина.

У школі хлопець, за її словами, завжди заступався за дівчат.

"Одного разу прийшов із порваним рукавом піджака - поліз у бійку, бо побачив, як ображають однокласницю", - додала вона.

Тим часом бабуся Олександра, Лідія Леонідівна, зауважила, що ці "впертість і самостійність" були його стрижнем.

Саме тому Сашко ніколи не дозволяв жінкам нести важкі сумки.

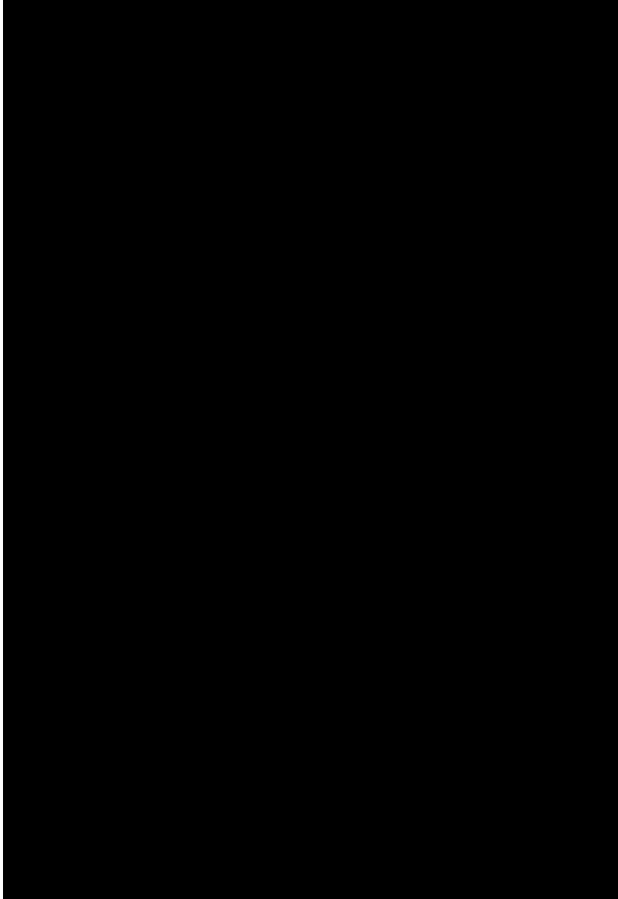
"Я чоловік", - ця фраза була для

нього не словами, а кодексом.

Хлопець зростав активною й допитливою дитиною. Рано навчився читати й рахувати, а до школи пішов одразу, щойно виповнилося шість років - наполог сам (попри бажання мами залишити його ще на рік у дитсадку).

Цікавило його буквально все, але особливе місце в житті Олександра від самого початку посідали дві речі - спорт і автомобілі.

Олександр Явнюк мав різні таланти (фото: надане РБК-Україна)

Від футбольних полів до філософії айкідо

Життя Сашка було наповнене рухом. Саме спорт став для нього першим серйозним випробуванням характеру.

У 2010 році він почав займатися футболом у складі команди "Десна" при дитячо-юнацькій спортивній школі Деснянського району Києва.

Грав на позиції нападника - в ролі, яка вимагала не лише швидкості й техніки, але й рішучості брати відповідальність за результат.

Його команда неодноразово посідала призові місця на районних змаганнях, а сам Олександр здобув п'ять медалей.

Паралельно він шукав інші способи зміцнити себе - і фізично, і внутрішньо.

У 2014 році хлопець почав займатися айкідо.

Це рішення стало для нього свідомим вибором - навчитися захищати себе і тих, хто поруч.

Бойове мистецтво швидко далось Олександрові: вже за два роки занять і змагань він мав білий, жовтий, помаранчевий, зелений та синій пояси.

Айкідо сформувало в ньому дисципліну, самоконтроль і розуміння сили як відповідальності.

Він став стриманішим, зібранішим і впевненішим у собі.

Пристрасть до автомобілів: мрія про швидкість

Розвиток юнака не обмежувався спортом.

У навчанні він також демонстрував сильні результати: **однаково впевнено почувався і в гуманітарних предметах, і в точних науках.**

Серед його досягнень - призові місця у конкурсах з англійської мови, відзнаки за успіхи з фізики, перемоги у змаганнях із правил дорожнього руху, а також перше місце у районному етапі військово-патріотичної гри "Сокіл" ("Джура").

Уже тоді він умів поєднувати інтелектуальну підготовку з фізичною витривалістю - рідкісна і важлива комбінація.

Втім, навіть серед усіх цих досягнень **особливе місце посідала його любов до автомобілів.**

Вона з'явилася ще в ранньому дитинстві (значною мірою - завдяки батькові-автомеханіку).

Олександр не просто цікавився машинами - він їх вивчав, запам'ятовував моделі, малював, мріяв про швидкість і змагання.

У 15 років юнак вступив до Київського транспортно-економічного фахового коледжу за спеціальністю, пов'язаною з обслуговуванням і ремонтом автомобілів.

Вже з першого курсу **почав працювати на СТО**, поєднуючи навчання з практикою.

Це був свідомий і наполегливий рух до мрії.

У 17 років, заробивши власні гроші, він купив першу машину (стареньку, але свою).

Згодом разом із друзями **займався відновленням автомобілів, брав участь у підготовці гоночних машин у спортивному сервісі.**

Колеги кажуть, що Олександр був дуже енергійним і порядним, сильним, конструктивним, не боявся роботи, завжди старався вчитися чомусь новому.

Його життя дедалі більше наближалось до тієї мрії, яку він сформулював ще в дитинстві - стати гонщиком.

"Він так горів цим! Брав старі автівки, відновлював їх із другом і продавав. Перед війною він працював у Shockmotorsport - готував гоночні авто до змагань і сам марив перегонами", - поділилась мама Олександра.

Згодом побратими назвали його "Мексиканцем", адже Сашко міг відремонтувати будь-яку американську машину. Так і з'явився його позивний - "Мекс".

Позивний "Мекс" - від "Мексиканець" (фото: надане РБК-Україна)

"Хто вас захистить, якщо не ми?"

На початку повномасштабного вторгнення Олександр залишався в Києві, працював, допомагав, навіть підробляв у таксі, коли в місті не вистачало водіїв.

Водночас він неодноразово намагався потрапити до війська - і щоразу отримував відмови через молодий вік.

Лише у березні 2024 року він долучився до тактичної групи "Реванш" і став частиною спецпідрозділу "Артан" Головного управління розвідки Міноборони.

Його роль - водій і навігатор бойової логістики - вимагала не лише професійних навичок, а й холодної голови, витримки та готовності діяти в умовах постійної небезпеки.

Мама Олександра згадує, як він заспокоював близьких: "Бабуся писала йому: "Як ти міг? У тебе батьки не чують, ти їм потрібен!". А він відповів: "Вибачте мене, а хто буде вас захищати, якщо не ми? Не хвилюйтеся, я буду тільки машини ремонтувати".

Згодом він пройшов найгарячіші напрямки - Донецький, Харківський, Запорізький.

“ Вozив боєприпаси, воду, їжу, а найголовніше - вивозив поранених із "пекла" на передовій.

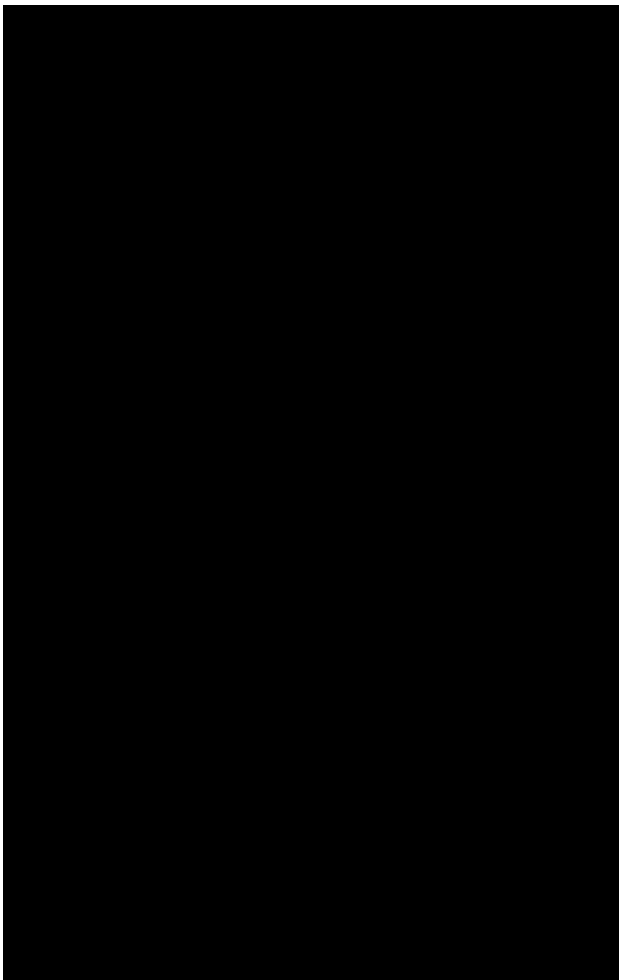
Рідним про це - майже не говорив, обмежуючись короткими фразами. Але його вчинки говорили більше за слова.

Наприкінці 2024 року Олександр отримав медаль "За врятоване життя" від Головнокомандувача ЗСУ - відзнаку, яка підтвердила те, що Герой робив щодня.

Служба змінила "Мекса". Хлопчисько з посмішкою перетворився на мудрого воїна.

"Я вирішив, що буду військовим", - сказав він якось бабусі.

Останній раз Олександр говорив із родиною 1 січня 2025 року.

Олександр "Мекс" Явнюк на службі (фото: надане РБК-Україна)

Останній бойовий виїзд

8 січня 2025 року на Запорізькому напрямку (поблизу Кам'янського Василівського району) виникла критична ситуація.

Потрібно було терміново евакуювати пораненого бійця. Рішення приймалося за секунди.

Олександр погодився одразу - він знав маршрут, мав досвід і не звик відступати.

Однак під час евакуації машину атакували ворожі безпілотники.

"Згодом його командир розповідав, що Олександр був єдиним, хто зголосився їхати. Ворог влучив дроном. Водій загинув миттєво. Саша вискочив з підбитого пікапа, але не встиг відбігти", - поділилась мама воїна.

Він, за її словами, "отримав страшні травми, які не залишили шансу вижити".

"Але той поранений хлопець, якого вони вивозили, залишився живий. Саша виборов для нього життя ціною власного", - додала вона.

Пам'ять про захисника і Героя

На прощанні капелан згадував, як увечері 7 січня вони з Олександром довго пили чай і розмовляли про життя.

Ніхто тоді не знав, що це - останній вечір "Мекса".

Сашко залишив по собі не лише біль, але й світло.

У четвертому класі він написав вірш, слова якого зараз звучать

як заповіт:

"Де небо, там і земля.

Де квіти, там і трава.

А наша земля - Україна.

Живе тут моя родина...

Я дуже люблю свою Україну!"

Мама Олександра хоче, щоб люди пам'ятали його як людину з величезним серцем.

"Він боровся до останнього подиху задля перемоги України. Саша завжди з нами у наших серцях. Дуже хочеться, щоб люди завжди пам'ятали всіх, хто загинув за Україну і за нас", - поділилась вона.

Олександр Явнюк, "Мекс", повернувся на щиті, залишивши своїх близьких у світі, де тепер стало занадто тихо.

Але його голос продовжує звучати в кожному врятованому житті, в кожному відремонтованому двигуні бойових побратимів і в пам'яті рідної землі, яку він так віддано захищав.

Слава і вічна пам'ять Захиснику!

Насамкінець варто зауважити, що проект "[Янголи спорту](#)" був заснований у квітні 2022 року Спортивним комітетом України саме задля вшанування пам'яті українських спортсменів та тренерів, які загинули внаслідок російської військової агресії на території України.

Нагадаємо, раніше ми розповідали, що [на фронті загинув відомий український режисер](#), якого вважали безвісти зниклим.

Крім того, ми пояснювали, як по-новому [отримуватимуть виплати сім'ї зниклих безвісти](#).

Читайте також, [коли поминати померлих після Великодня за календарем ПЦУ](#) і як саме за них помолитися.

Не пропустіть головне! Підпишіться на наші оновлення в Google!

Або читайте нас там, де вам зручно!

Більше по темі:

[Герой України](#)

[ГУР](#)

[служба в армії](#)

[Збройні сили України](#)

[Війна в Україні](#)

[Військовий](#)

[Помер](#)

[Історія з життя](#)

НОВИНИ

ЄС остаточно схвалив 90 млрд євро для України та

новий пакет санкцій проти
РФ

АНАЛІТИКА

Юлія Акімова, Ростислав
Шаправський

**Довіра українців до поліції
нищиться через
мобілізацію: інтерв'ю з
Іваном Вигівським**

НОВИНИ

Новини України

Війна в Україні

Економіка

Світ

Надзвичайні події

ПОЛІТИКА

БІЗНЕС

Економіка

Фінанси

Авто

Tech

Енергетика

АНАЛІТИКА

Статті

Інтерв'ю

Точка зору

ЖИТТЯ

Гроші

Зміни

Освіта

Суспільство

РОЗВАГИ

Шоу бізнес

Поради

Гороскопи

Свята

Цікаве

Спорт

LIFESTYLE

Психологія

Їжа

Подорожі

Здорове життя

Мода та краса

UA | EN | RU РБК-УКРАЇНА

Про компанію

Редакційна політика і стандарти

Як стати нашим автором

Правила користування

Правова інформація

Політика конфіденційності

Контакти

Команда

Вакансії в РБК-Україна

Розмістити рекламу

Інформаційний портал «РБК-Україна» має тримовну версію (українську, російську та англійську), головна сторінка portalu - <https://www.rbc.ua>. Фотографії, зображення належать їх правовласникам. Всі фотографії на Порталі, авторами яких є журналісти «РБК-Україна», розміщені на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International. Редакція «РБК-Україна» може не поділяти точку зору авторів. Оціночні судження не підлягають спростуванню та доведенню їх правдивості. За достовірність та зміст реклами відповідальність несе рекламодавець. Матеріали, позначені плашкою: «Прес-релізи», «Спецпроект», «Партнерський матеріал», «Promo», «Благодійність», «Резонанс» розміщуються на правах реклами і призначені, як правило, для осіб, які досягли 21-річного віку. «Новини компанії» - це інформаційний формат, що охоплює новини, події та оголошення, пов'язані з діяльністю компанії, базуються на пресрелізах, які випускають самі компанії, і за які редакція не несе відповідальність. Онлайн-медіа «РБК-Україна» призначене для осіб віком від 21 року.

© LLC «UBT MEDIA», 2006-2026.